

(Wulff) rettede mod det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), havde for vid Adresse til, at jeg for mit Vedkommende fandt mig beføjet til at tie. Jeg tror, vi meget vel med de Resultater, vi have foreliggende for os, kunne være bekendte at pege paa, hvorledes Arbejderklassen har friet sig ud af den Trældom, de Herrer have holdt den i, og heldigvis har forstaaet at anvende den Frihed, den har naaet, paa en saadan Maade, at den med fuld Tryghed kan tale om en Fædrelandskærlighed, der er lidt mere værd maaske end de Herrer.

Moestrup: Lige saa naturligt som jeg finder det, at Landstinget vælges i større Kredse efter Forholdstalsvalg, naar disse Valg ere udgaaede af almindelig Stemmeret, lige saa absolut en Modstander er jeg af at indføre Forholdstalsvalg til Folketinget. Det forekommer mig nemlig, at ved Indførelsen af Forholdstalsvalg til Folketinget vil der gaa det i Stykker, at Folketingsmandens personlige Forhold overfor hans Valgkreds ikke faar den Betydning, som det har, naar Folketingsmændene ere valgte i Enkeltmandskredse. Den højt-ærede Konseilspræsident gjorde opmærksom paa — jeg tror, det var i Eftermiddags —, at af et Folketingsvalg efter Forholdstals vil der udgaa et Folketing, der vil være i høj Grad splittet, idet der skulde tages Hensyn til saa mange forskellige Forhold ved et saadant Folketingsvalg. Jeg findes derfor, at naar her nu forhandles dels om Valgkredsordning og dels om Forfatningsforandring, vil jeg for mit Vedkommende ikke lade denne Forhandling gaa til Ende uden at udtale, at jeg ønsker at beholde den gamle Ordning, hvorefter Folketingsmænd vælges i Enkeltmandskredse. Jeg siger dette af Hensyn til, at naar jeg agter at stemme for det Ændringsforslag, som er stillet af de 3 Venstregrupper, og det under Forhandlingerne i Dag er blevet gjort gældende, at man fra disse Grupper Side ligesom aabnede Døren paa Klem for Forholdstalsvalgs Indførelse til Folketinget, vil jeg for mit Vedkommende ikke ved min Afstemning over dette Ændringsforslag godkende en saadan Betragtning. Jeg vil trøste mig til, at en saadan Valgmaades Indførelse, selv om dette Ændringsforslag vedtages, dog alligevel ikke kunde træde i Kraft, før en Grundlovsforandring var vedtagen og derved en samtidig Forhandling om en Forfatningsforandring havde fundet Sted.

Med Hensyn til det Underændringsforslag, som er stillet af det radikale Mindretal, skal jeg for mit Vedkommende blot fremsætte et Par Bemærkninger. Det er jo en Selvfølge, at da vi alle gaa i den Tro, at Rigsdagen skal sluttes i Morgen, vil Underændringsforslaget, selv om det bliver vedtaget, ikke faa nogen egentlig praktisk Betydning. Men da vi dog staa i Forhandlingen om disse Forhold og staa lige foran et Valg, vil jeg for mit Vedkommende have udtalt den Tro, som for Resten det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) gentagne Gange har udtalt overfor Venstrereformpartiets Medlemmer, at vi ere varme Venner af en Forfatningsforandring i Juni-Grundlovens Aand, og at jeg vil haabe, at det Valg, der skal finde Sted, maa give et saadant Udslag, at der kan dannes en Venstreregering paa parlamentarisk Grundlag, der kan føre et Arbejde for en Forfatningsforandring i Juni-Grundlovens Aand frem. Jeg siger dette med Henblik paa det Samarbejde, som finder Sted nu mellem de 3 Venstregrupper her i Tinget, og med Henblik derpaa, at naar jeg ønsker en Samling i Venstre, ønsker jeg den udstrakt til ogsaa at omfatte hele det øvrige Venstre. Adskillige ville maaske finde, at det er noget sangvinsk at haabe, at dette kan finde Sted, naar man ser paa den forløbne Rigsdags-samling. Navnlig naar man ser paa Rigsretsaktionen og ogsaa paa den Stilling, den høje Regering har indtaget ved Finanslovens tredie Behandling overfor Forsvarsspørgsmaalet, vil man maaske finde det noget sangvinsk at gaa ud fra, at Valgene skulde føre til, at der kunde dannes en Venstreregering og et samlet Venstre efter Valget. Jeg har nu imidlertid den Tro, at der ude omkring i Venstres Befolkning i Landet er Ønsker i denne Retning, og jeg kan for saa vidt udtale, at det har glædet mig noget, at de Hovedangreb, der have været rettede her i Salen, særlig have været førte af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg). Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds er jo ret i sit Es, naar han kan komme til at drøfte saadanne store Spørgsmaal, saa boltrer det ærede Medlem sig som en Fisk i Vandet. Det er noget ganske andet, end naar vi høre det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds som i Gaar udtale sig om den københavnske Skattelov, da var det ganske anderledes lavmælte Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem; men det er jo for øvrigt godt at forstaa, naar det ærede Med-